

Tárgy: Beszámoló a Békés Városi Jantyik Mátyás

Múzeum 2012-ben végzett munkájáról

Sorszám: III/5.

Előterjesztő: Sápiné Turcsányi Ildikó igazgató,
Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum

Döntéshozatal módja:

Egyszerű szótöbbség

Véleményező bizottság: Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Tárgyalás módja:

Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testületének

2013. május 30-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 366/2012. (XII. 12.) határozatával jóváhagyta a 2013. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint a Képviselő-testület a 2013. májusi ülésén tárgyalja meg a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót.

Sápiné Turcsányi Ildikó, a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum igazgatója elkészítette a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót, melyet az előterjesztéshez mellékelten terjesztünk a T. Képviselő-testület elé.

Kérem az anyag megvitatását, és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2012-ben végzett munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Határidő: értelem szerint

Békés, 2013. május 23.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Beszámoló

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum

2012-ben végzett munkájáról

I. Bevezetés

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum ez évben is igyekezett eredményesen együttműködni a városi oktatási és kulturális intézményekkel, több programunk csatlakozott pl. a Tavasz Fesztiválhoz (kiállítás megnyitó), a BÉTAZEN-hez (zenei előadások, Magvetés református konferencia számára helyszín biztosítása), valamint a Madzagfalvi Napokhoz (kiállítás). Kiállításaink sorában különösen kiemelkedő volt a látogatottsága a „Játékok a múltból” című, Békés megye múzeumaiból összeválogatott tárlatnak és a „HATVAN ÉV – HATVAN KÉP” címmel Csuta György festőművész alkotói jubileumára nyílt életmű-kiállításának. Folytattuk a városházi kiállítások rendezését, illetve a tájházban is több időszakos kiállítás bemutatására nyílt lehetőségünk, amelyek a Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Egyesület tavaszi Nefelejcs Vigalom, ill. az őszi Tökmulatság elnevezésű nagyrendezvényeihez kapcsolódtak, s jórészt az Egyesület szervezésében valósultak meg.

A városi társintézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal közösen több igen jelentős kulturális rendezvényt valósítottunk meg:

- Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesülettel: május 19-én Nefelejcs Vigalom, szeptember 29-én Tökmulatság a Tájházban, november 24-én „Angyali hétvége” a Békési Galériában.
- BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadások a Békési Galériában: június 21-én „Kalandozások az operettek és a musicalek világában” és június 24-én a Csillaghúr együttes gyermekműsora.
- Szintén a BÉTAZEN ideje alatt június 28-án a Békési Református Gyülekezettel és Szegedi Kis István Gimnáziummal: Magvetés Konferencia „Iskolánk múltja és jelene” címmel a Békési Galériában.
- A Kecskeméti Gábor Kulturális Központ és az ICOMOS szervezésével bográcslás a Népi Építészeti Tanácskozás résztvevőinek a Tájházban szeptember 27-én.

- A Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen szervezett helyismereti vetélkedő, melyet ez évben „Békés sportjának 120 éve” címmel, Kecskeméti Gábor születésének centenáriuma jegyében írtunk ki. A szervezők terve, hogy várostörténeti vetélkedőnk hagyománnyá váljon, ennek érdekében minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk meghirdetni.

A 2013. 1. 1-én életbe lépő, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézmény fogalmát, feladatait az alábbiakban határozta meg:

42. § (1) A múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális intézmény, amely a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. Tevékenységével elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

(2) A múzeum feladata a működési engedélyében meghatározott gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak

- a) gyűjteménygondozása, ennek keretében azok
 - aa) gyarapítása,
 - ab) nyilvántartása,
 - ac) állományvédelme,
- b) tudományos feldolgozása és publikálása,
- c) hozzáférhetővé tétele, ennek keretében
 - ca) állandó és időszakos kiállítások rendezése,
 - cb) közművelődési és múzeumpedagógiai programok és kiadványok biztosítása,
 - cc) a kulturális javak digitalizálása,
 - cd) a kutatási tevékenység biztosítása.

A törvény **95/B. § (9)** pontja megszabja továbbá, hogy a muzeális intézmény az éves munkatervét és éves munkájáról szóló beszámolóját gyűjteményfejlesztéssel, gyűjteményfeltárással, kutatással, műtárgyvédelemmel, szolgáltatással, bemutatással kapcsolatos szakmai mutatók alapján készíti el.

II. Személyi, szervezeti helyzet

Feladatainkat a meghatározott létszámmal (3 fő teljes és szeptembertől 1 fő részmunkaidős szakalkalmazott és 5 fő részmunkaidős üzemviteli alkalmazott) oldottuk meg, munkánkat az Önkormányzat közcélú munkások kirendelésével segítette. Sikerült teljesítenünk a Minisztérium szakalkalmazotti létszámra vonatkozó – rendeletileg előírt – elvárásait, így ez év őszétől részmunkaidős restaurátor és egy fiatal, agilis néprajzos muzeológus is dolgozik intézményünkben.

Három alkalommal tartottunk összmunkatársi értekezletet, egyébként a szakmai feladatokat, napi-heti rendszerességgel beszéltük meg.

Megtartottuk az éves munka- és tűzvédelmi oktatást, részt vettünk egészségügyi alkalmassági vizsgálaton.

III. Gyűjteményi munka

1. Gyűjteménygyarapítás

Néprajz: 1 szőlőprés és egy hurkatöltő (ajándék Mester Pétertől)

Régészet: szarmata és törökkori kerámiatöredékek Békés 95. lelőhelyről (Csatárkert, Molnár Imre)

Történet: a békési sport történetével kapcsolatos fotók, dokumentumok (Laborczy Aladárné, Domokos Imre)

2. Nyilvántartás

Régészet: 3 db-ot vett nyilvántartásba **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

Fotótár: 25 fotót leltározott be **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

3. Gyűjteményrendezés, revízió, kölcsönzés

- 2011. október 1-től változás történt a múzeum élén, az igazgatói munkakör átadás-átvétele 2011. október 11-én megtörtént, de tételes átadás-átvétel nem volt. Az egyébként is 10 évente kötelező revíziót az Önkormányzat által biztosított szakirányú közmunkásokkal 2011. november közepén megkezdtük, az anyag mennyisége, a fűtetlen raktár miatti téli leállás után befejezése 2013-ban várható.
- 2012. szeptember 5-én állt munkába intézményünkben **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus, aki szeptember első felében megkezdte a Néprajzi Gyűjtemény revízióját a Nagyház padlásterében. A munkákat a hideg időjárás beálltával október végén meg

kellett szakítani. **Szalontai Gizella** restaurátorral és **Katona Márta** diplomás, történelész szakirányú közmunkással együtt alkotott csapatban végezték a revízióval együtt a gyűjtemény rendezését is. Az új tároló polcokat tárgytípusonként csoportosítva igyekeztek feltölteni. A tárgytípusokat az egyes tárgyak anyaga, vagy használati funkciója szerint határozták meg.

A revíziózott tárgyakat az alábbiakban felsorolt típusokba csoportosították:

Kerámiák/cserépedények: 430 db.

Szálas anyagok (kosarak, sziták, stb.): 94 db.

Üvegtárgyak (befőttes üvegek, különféle palackok, stb.): 49 db.

Világítási eszközök (mécsesek, lámpások, stb.): 71 db.

Vasalók: 14 db.

Zománcozott- és vasedények (bográcsok, vaslábasok, sajtárok, stb.): 62 db.

Máshová nem soroltak (különféle használati tárgyak): 23 db.

Az eddig elvégzett munkaszakaszban összesen kb. 743 db néprajzi tárgy került revízióra, a feltöltésre került tároló polcokról fotódokumentáció készült az adattár számára.

- A Galéria textilraktárának revíziós munkáját novemberben kezdte el **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus és **Szalontai Gizella** restaurátor. Első lépésként a helyszínt megtisztították a textilgyűjteményhez nem tartozó „idegen” tárgytól, majd felszámolták azokat a dobozokat, amelyekben korábban a textilek egy részét tárolták, mivel ez műtárgyvédelmi szempontból helytelen módszer volt. A megoldást a múzeum folyosóján található kihasználatlan fiókos fém szekrény igénybevétele jelentette, így már valamennyi textilünk szekrényben van. A revíziót a textilek különböző funkciójának megfelelő fajta szerinti sorrendben végezték.

A munka jelenlegi állapotában 22 db főkötő, 18 db szoknya, 26 db háziszöttes (párnahuzat, abrosz, stb.), 13 viseleti darab, 19 db csipketerítő, 7 db fejkendő, 24 db viseleti kiegészítő (kucsma, retikül, menyasszonyi fátyol, stb.), 12 db selyemzászló és 8 db falvédő, azaz összesen kb. 149 db textilgyűjteményi tárgy revíziója történt meg. Minden egyes tárgyról fényképfelvételt készítettek.

- A Nagyházban lévő állandó néprajzi kiállítás tárgyi anyagának revízióját és az ehhez kapcsolódó adminisztrációs munkát befejezték. A kiállításban szereplő tárgyi anyagról (kb. 200 db) és a hiányzó tárgyakról (kb. 13 db) jegyzéket készítettek.
- A Durkó Emlékszoba c. állandó kiállításához tartozó Iskolatörténeti és Történeti dokumentációs anyag revízióját és az ehhez kapcsolódó adminisztrációs munkát elvégezték, és a kiállításban szereplő dokumentumokról (kb. 66 db) listát készítettek.

- A revízió során a nyilvántartásban feltárt hiányosságokat **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus a lehetséges módon pótolta, azaz a leltárkönyvi tárgyleírást pontosította (pl. a tárgyon látható feliratnak leltárkönyvben való megjelenítésével, a tárgy pontos méreteinek megadásával).
- Kiállítási anyagot kölcsönöztünk „Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően” című kiállításunkhoz a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumból és a Békés Megyei Levéltárból

5. Megelőző műtárgyvédelem

- **Szalontai Gizella** szilikátrestaurátor *A 460 éves békési gimnázium nagy korszakai c.* kiállításra 4 db terrakotta kisplasztikát restaurált

- **Szalontai Gizella** restaurátor irányítása szerint, **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus közreműködésével a revízió, valamint az ezzel összekapcsolódó raktár rendezés munkája során a tárgytípus szerint áthelyezésre kerülő tárgyakon elvégezték a szükséges tisztításokat, illetve állagmegőrzési kezeléseket végeztek, a rendelkezésre álló szerény technikai keretek között. A műtárgyvédelem első és legfontosabb lépése az állomány és a raktár portalanítása volt. A tárgyak tisztításához sikerült Hepa-szűrővel ellátott porszívót vásárolni, ami megszüri és megköti a mikrométer méretű por és penészgomba spórák 99 százalékát. Az új tároló polcokon a tárgyakat anyaguk, vagy használati funkciójuk szerint, tárgytípusonként csoportosítva rendezték. A tárgytípus szerint áthelyezésre kerülő minden egyes tárgy (néprajz:743 db, történet: 55 db) száraz tisztítását, portalanítását **Szalontai Gizella** restaurátor a takarító személyzet segítségével elvégezte. A kerámiatárgyak és a szálas anyagból (vessző, szalma, gyékény, stb.) font tárgyak elrendezése a polcokon befejeződött, preventív védelmüket a polcok molino vásznas elfüggönyözésével biztosították. Ezzel a padlástérben elkezdődött a preventív műtárgyvédelemhez szükséges műtárgykörnyezet, a tisztaság, a rend kialakítása.

A Nagyház alsó szintjének két raktárhelyiségében ruhamolytól súlyosan fertőzött textil- és bőrtárgyakat, valamint penészfertőzött bútorokat találtak az éveken át restaurátor szakalkalmazott által nem ellenőrzött környezet eredményeként. Egyelőre csak a rovarfertőzés azonnali kezelését kezdték el csapdák és molyirtók kihelyezésével, de mindaddig, amíg nem történik meg az egész műtárgykörnyezet rendbetétele, takarítása, meszelés általi fertőtlenítése, addig ez csak tüneti kezelés.

A Galéria textilraktárának revíziós munkája során is ruhamoly fertőzést észleltek, az egész helyiség általános takarítását elvégezték a takarító személyzettel, valamint csap-

dák és molyirtók kerültek kihelyezésre itt is, akárcsak a Nagyházban. Felszámolták azokat a dobozokat, amelyekben eddig a textilek egy része volt, mivel azok műtárgy-védelmi szempontból káros savas kémhatású, régi, előregedett és elpiszkolódott anyagból voltak. A múzeum folyosóján található kihasználatlan fiókos fém szekrény igénybevétele már valamennyi textilt sikerült pormentes helyen, szekrényben elhelyezni. A revízió során eddig 149 db textil tisztítása, tárolása történt meg.

A Tájház udvarán levő, a közvetlen időjárás hatásainak kitett szekereket légáteresztő szigetelő fóliával takarták le a tél beállta előtt és a múzeum zárva tartása idejére.

A Békés Városi Jantyk Mátyás Múzeumban nyilvántartott gyűjteményi anyag

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Régészet	6137 db
Helytörténet	1972 db
Numizmatika (lezárt gyűjtemény)	1178 db
Néprajz	4743 db
Képzőművészet (lezárt gyűjtemény)	211 db
Iparművészet (lezárt gyűjtemény)	45 db
Eredeti, forrásértékű történeti dokumentum	18749 db
Eredeti, forrásértékű archív fotó	8325 db
Adattári fotó	1406 db
Adattári dokumentációs egység	357 db
Könyvtári gyűjtemény	3470 db

IV. Tudományos tevékenység

2. Összefoglalók, tanulmányok, egyéb

- Megjelent dolgozat:

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Régészeti munkálatok Dévaványa környékén” In: Dévaványa története (Szerk.: dr. Németh Csaba) Dévaványa 2012. 74-101. oldal
- „Dévaványa környékének története az államalapítástól a török hódításig” In: Dévaványa története (Szerk.: dr. Németh Csaba) Dévaványa 2012. 102-109. oldal

- „Kecskeméti Gábor békési olimpikon” címmel a Békési Téka 46. száma, 3 ív terjedelemben
- Megjelent kisebb ismeretterjesztő írások
S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:
 - „Békés várossá válásai” Békési Újság Kalendáriuma 2013. 128-136. oldal
 - „60 éve hunyt el Veress Endre” Békési Újság Kalendáriuma 2013. 98-103. oldal
- Saját kiadvány, szerkesztés
 - Nagy Ildikó: *Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően* címmel a Békési Téka 45. száma, 2 ív terjedelemben, a kiadvány szerkesztői teendőit **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus látta el. A kiadvány az azonos című kiállításra a Nemzeti Kulturális Alapprogramtól nyert pályázati forrásból valósulhatott meg.
 - **S. Turcsányi Ildikó**: *Kecskeméti Gábor békési olimpikon* címmel a Békési Téka 46. száma, 3 ív terjedelemben, a kiadvány szerkesztői teendőit **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus látta el. A kiadvány a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület, a Békési Öregdiákok Egyesülete és a Békési Múzeumbarátok Köre támogatásával jelenhetett meg.
- Kiállítási forgatókönyv
S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:
 - „A 460 éves békési gimnázium nagy korszakai” c. kiállításához (18 oldal), Városháza, emeleti folyosó, nyílt szeptember 27-én
- Készülőben:
S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:
 - Folyamatban van a Békéscsaba-Repülőtéren feltárt szarmata temetőrészlet tudományos feldolgozása
 - „Régmúlt korok üzenete” címmel a Békési Téka 38. számaként megjelent, városunk középkori történetét összefoglaló dolgozatához kapcsolódóan az addig, vagyis Békés honfoglaláskorig terjedő időszakát – régészeti leletek alapján – bemutató dolgozat
- Pályázati beszámoló elkészítése
 „Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően” című, a Nemzeti Kulturális Alapprogram pályázatán nyertes kiállítás szakmai beszámolójának elkészítése – **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

7. kutatószolgálat

Múzeumunk munkatársai ebben az évben is több egyetemi szakdolgozat írásához adtak segítséget: Fábián Sára középkori sarkantyúkról szóló régészeti, Molnár Etelka az 1900 körüli Békésről és Kéri Péter a keskenyvágányú békési kisvasút gazdasági szerepéről készülő történeti diplomamunkájához. Információkkal és fotókkal, dokumentumokkal segítettük Szombat János a múzeumok tevékenységéről íródott szeminárium prezentációját.

V. Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

2. Kiállítások

Állandó kiállítás:

Nagyház:

- Kecskeméti Gábor Emlékkiállítás a Kecskeméti Emléknap keretében, szakrendező **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus, megnyitotta február 1-én Izsó Gábor, Békés város polgármestere

Időszaki kiállítás:

Békési Galéria - Kisterem

- „Főterünk másfélszáz éve” (áthúzódó január 15-ig)
- „Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően”, rendezte B. Szűcs Irén etnográfus és Nagy Ildikó levéltáros, megnyitotta Erdős Norbert kormány megbízott (január 22. – május 04.)
- „Játékok a múltból” című, Békés megye múzeumaiból összeválogatott kiállítás, megnyitotta Deákné Domonkos Julianna, a Békési Kistérségi Iskola Hepp Ferenc Tagiskolájának vezetője (május 11. – augusztus 22.)
- „Nemzeti jelképek a magyarországi tájházakban” című országos vándorkiállítás, megnyitotta Dr. Szonda István etnográfus (augusztus 25. – szeptember 30.)
- „Angyali” kiállítás a Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület „Angyali hétvége”-je keretén belül, megnyitotta S. Turcsányi Ildikó múzeumigazgató (november 24. – áthúzódó 2013-ra)

Békési Galéria – Nagyterem

- „Magyar táj, magyar ecsettel” – Grín Igor fotói (áthúzódó március 28-ig)
- „HATVAN ÉV – HATVAN KÉP” címmel Csuta György festőművész életmű-kiállítása, megnyitotta dr. Tuza Béla, a művész barátja (ápr. 07. – okt. 15.)

- „Radikális eklektika és tengerből feltörő látomásvilág” címmel Urszinyi Mária képei Hajdú László magángyűjteményéből, megnyitotta P. Szabó Ernő művészettörténész (október 20. – áthúzódó 2013-ra)

Tájház

- Dávidné Gyarmati Zsuzsa népművészeti kiállítása a VI. Nefelejcs Vigalom keretében (május 19. – június 6.)
- Guti Imre „A világraszóló tök” című fotókiállítása, a VII. Tökmulatság keretében megnyitotta Izsó Gábor polgármester (szeptember 29. – áthúzódó 2013-ra)

Kihelyezett kiállítások

Polgármesteri Hivatal

- „Banner János és Békés” (áthúzódó március 23-ig)
- „Város-részből” címmel Gaszó János fotókiállítása, rendezte Egri Tünde közművelődési munkatárs, megnyitotta március 29-én S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus (márc. 29. – aug. 22.)
- „A 460 éves békési gimnázium nagy korszakai”, rendezte és megnyitotta **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus (szeptember 27. – áthúzódó 2013-ra)

Kulturális Központ

- „Irányi Dániel emlékezete” – Madzagfalvi Napok, rendezte **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

Vándorkiállítás

- Az NKA-nál nyertes pályázatnak megfelelően a „Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően” című kiállítás mobil része bontás után előbb Muronyban, majd Tarhoson került bemutatásra

A kiállítások szervezésével kapcsolatos teendőket, amelyekhez igyekeztünk színvonalas meghívókat, plakátokat is készíttetni, **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Egri Tünde** közművelődési munkatárs látta el, a technikai kivitelezést (bontás, rendezés, esetenként anyagválogatás, szállításhoz csomagolás, stb.) **Egri Tünde** végezte a múzeum szakalkalmazottaival és üzemviteli alkalmazottaival közösen. A kiállításokról, megnyitókról és egyéb közművelődési eseményekről az adattár számára fotódokumentációt készítettünk.

3. Múzeumi óra

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus múzeumi óra sorozatot hirdetett általános és középiskolások részére az alábbi témákban:

1. Békés területének története a kezdetektől

tematikus tárlatvezetés az „Évszázadok viharában” című állandó kiállítás (Nagyház, Széchenyi tér 6.) régészeti és történeti részében

2. A neolitikus forradalom

Power Point programmal kísért előadás és ”tapogató” múzeumi óra a Galéria (Széchenyi tér 4.) karzatán, a povádzugi leletmentés régészeti anyagának felhasználásával

3. A régész munkája

Power Point programmal kísért előadás, melyet helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart

4. A honfoglaló magyarok régészeti hagyatéka

Power Point programmal kísért előadás, melyet helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart

5. Kérdések a békési várról és az azt körülvevő középkori településről

Power Point programmal kísért előadás, melyet vagy a Galéria (Széchenyi tér 4.) közművelődési szobájában, vagy helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart, azonban csak erősen érdeklődő kiscsoportoknak (szakkör, fakultáció) ajánlott.

6. Piramisok itt és ott

Power Point programmal kísért előadás, melyet vagy a Galéria (Széchenyi tér 4.) közművelődési szobájában, vagy helyben az iskolákban, projektorral ellátott teremben tart.

- A meghirdetett rendhagyó történelem órák keretében a 3. témából 2 (június 6. és december 6.) rendhagyó múzeumi foglalkozást tartott a SZKIRG osztályai számára.

- „Békés két évszázada az 1711-es újjáüléstől kezdődően”, című kiállításhoz kapcsolódóan március 6-án és 9-én Nagy Ildikó levéltáros tartott tematikus tárlatvezetéshez kapcsolt múzeumpedagógiai foglalkozásokat, összesen 9 alkalommal

4. Előadások (valamennyi Power Point-os)

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- Február 1-re prezentációt készített a Kecskeméti Emléknapon tartott Emlékkonferenciára Medovarszki János „Kecskeméti Gábor életútja” című előadásához

- „Dr. Bereczki Imre munkásságának jelentősége Dévaványa történetének régészeti kutatásában” címmel előadást tartott február 10-én Dévaványán, a Bereczki Imre Emlékkonferencián
- június 28-án „A békési gimnázium nagy korszakai” címmel a BÉTAZEN keretén belül megtartott Magvetés református konferencián
- november 12-én tematikus tárlatvezetést tartott a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület, a Békési Könyvtárért Alapítvány és a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum által szervezett, 2012-ben „Békés sportjának 120 éve”, Kecskeméti Gábor születésének centenáriuma jegyében szervezett helyismereti vetélkedő részeként (+ online TOTÓ-t készített az elhangzottakról)
- november 17-én előadást tartott „Képeskönyv Kecskeméti Gábor békési olimpikonról” címmel a Békési Múzeumbarátok Köre szervezésében
- november 26-án „Békés sportjának 120 éve” címmel előadást tartott a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület, a Békési Könyvtárért Alapítvány és a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum által szervezett, 2012-ben „Békés sportjának 120 éve”, Kecskeméti Gábor születésének centenáriuma jegyében szervezett helyismereti vetélkedő részeként (+ online TOTÓ-t készített az elhangzottakról)

5. Egyéb

Témanapok

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus régészet témanapot tartott február 7-én Dévaványán, a Bereczki Imre témahét keretében, helyi iskolás csoportoknak

Nyári tábor

Július 23-27. között a tájházban „Kötelező tábor” néven, Balog Gáborné vezetésével tartottuk meg a múzeumi nyári tábort, amelyet a békési madzag sokszínűsége jegyében hirdettünk meg.

Kézműves foglalkozások – Békési Nyílt Napok

Több alkalommal szerveztünk a tájházban ill. a Galériában Nyílt Napos foglalkozást, melynek keretében az érdeklődők (foglalkozásonként átlag 40-50 fő) változatos programokon vehettek részt (pl.: csuhéfonás, csutkababa készítése, kendervirág-készítés stb.)

Múzeumok Világnapja (május 18.)

Iskolai csoportok számára szerveztünk múzeumi foglalkozásokat „Játékok a múltból” című kiállításunkhoz kapcsolódóan, melyen informális óra keretében természetes anyagokból (kukoricacsutka, csuhé, fenyőtoboz stb.) készíthettek maguknak egyszerű, népies játékokat. A programnak akkora sikere lett, hogy két hét múlva, június 5-én még egy időpontot kellett kijelölnünk a helyhiány miatt kimaradt csoportok számára. Össességében 10 iskolai csoport, mintegy 200 gyermek látogatott el a program során a Galériába..

Múzeumok Éjszakája (június 24. Szent Iván éjszakája)

Ebben az évben csatlakoztunk először az országosan immár hagyománnyá vált nyári programhoz. Múzeumunk 22.00 óráig volt nyitva, a nagytermi képzőművészeti tárlathoz kapcsolódóan bárki elkészíthette saját remekművét, és az arra vállalkozók testfeszítést kaphattak. Bár a rendezvényről előre többen is érdeklődtek, a részvétel nem volt túl nagy. Reméljük a következő években a bővülő kínálat és a terjedő információk révén egyre többen látogatnak el hozzánk ezen az estén.

Látogatólétszám (szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel, a látogatólétszámba beszámítandó az intézmény épületeiben külsősök által rendezett programokon résztvevők száma is)

Kiállítóhely	Fizető látogatók	Ingyenes látogatók	Összesen
Nagyház	211	968	1179
Békési Galéria	269	4666	4935
Tájház	38	1510	1548
Összesen	518	7144	7662

VI. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

1. Továbbképzés, konferenciák

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- február 10-én résztvett és előadást tartott Dévaványán a Bereczki Imre Emlékkonferencián „Dr. Bereczki Imre munkásságának jelentősége Dévaványa történetének régészeti kutatásában” címmel
- résztvett a Szegedi Kis István Gimnáziumban március 12-14. között tartott Magyar Napokon

- június 28-án résztvett a BÉTAZEN keretén belül a Békési Galéria nagytermében megtartott Magvetés református konferencián és előadást tartott „A békési gimnázium nagy korszakai” címmel.
- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Domokos Anikó** néprajzos muzeológus résztvettek a „Ki van itthon?” címmel a Kecskeméti Gábor Kulturális Központban 2012. szeptember 27-29. között rendezett XVIII. Népi Építészeti Tanácskozáson.

2. Szakmai kapcsolatok

- 2012 tavaszán **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Egri Tünde** közművelődési munkatárs résztvett a Békési Közkincs Kerekasztal munkájában, melynek eredményeképpen nívós kiadvány is született térségünk turisztikai kínálatáról
- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum, mint társszervező résztvett a Békési Város-védő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen szervezett helyismereti vetélkedőben, melyet ez évben „Békés sportjának 120 éve” címmel, Kecskeméti Gábor születésének centenáriuma jegyében írtunk ki. A szervezők terve, hogy a várostörténeti vetélkedő hagyománnyá váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk azt meghirdetni.
-
- Társintézményekkel és társszervezetekkel folyamatos együttműködésünk során az alábbi rendezvényeknek adtunk helyet a múzeumhoz tartozó létesítményekben:

Békési Galéria

- 03. 21. BÖTYE összejövele
- 03. 22. KÉSZ békési szervezetének SURSUM CORDA díjátadója
- 03. 31. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs díj átadása
- 04. 17. Békés Városi Püski Sándor Könyvtár által rendezett Városi szavalóverseny 7-8. osztályosok számára
- 04. 17. Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény - Országos Szakmai Verseny ünnepélyes megnyitója
- 04. 19. KÉSZ békési szervezete: KÉSZ díj átadása

- 04. 30. Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény: Országos Szakmai Verseny ünnepeles eredményhirdetése
- 06. 21. BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadás: „Kalandozások az operettek és a musicalek világában”
- 06. 24. BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben zenei előadás: Csillaghúr együttes gyermekmúsora
- 06. 28. Békési Református Gyülekezet és Szegedi Kis István Gimnázium: Magvetés Konferencia „Iskolánk múltja és jelene” címmel
- 11. 10. Békési Református Gyülekezet: Református Bál
- 11. 17. Békési Múzeumbarátok Köre: előadás Kecskeméti Gáborról (vetítés)
- 11. 24. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület „Angyali hétvége”

Tájház

- 05. 01. Német Nemzetiségi Önkormányzat összejövedele, szalonnasütés
- 05. 17. Nyugdíjasok Egyesülete összejövedele, szalonnasütés
- 05. 19. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs Vigalom
- 05. 30. Békési Kertbarát Kör szalonnasütése
- 06. 09-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat pikniket tartott
- 06. 30. Békési Múzeumbarátok Körének szalonnasütése
- 08. 11. Békési Múzeumbarátok Köre: II. Tarhonyanap
- 08. 16. Nyugdíjasok Egyesületének szalonnasütése
- 09. 27. Kecskeméti Gábor Kulturális Központ és az ICOMOS szervezésében: bográcslás a Népi Építészeti Tanácskozás résztvevőinek
- 09. 29. Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület: Tökmu-
latság

-

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus a következő, társintézmények és társ-szervezetek által rendezett kiállításokat nyitotta meg:

- „SzeletS” címmel Kállai Júlia munkáiból nyílt kiállítást a Kecskeméti Gábor Kulturális Központ Kápolnatermében, január 5-én
- Nefelejcs Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület „Angyali” kiállítását november 24-én

3. Médiakapcsolatok

Jónak mondható a kapcsolatunk a helyi, városi média szereplőivel, így a Békési Újság című helyi lappal, a BékésMátrix internetes honlappal, melyre közvetlen feltöltési lehetőségünk van, a Torony Rádióval, több rendezvényünket közvetítette a Békés Tv is.

VII. Biztonság; vagyonvédelem

Nagy eredménynek tartjuk, hogy az elmúlt évi pénzmaradványból a múzeum törzsépületében, a Nagyházban, melynek padlásán a tárgyi gyűjtemény nagy része raktározva van, rendbe tudtuk tételni az áramellátás kisebb-nagyobb hibáit. Ez év elején az állandó kiállításban gyulladt ki konnektor, évekkel ezelőtt elveszett a 3. fázis és a törzsgyűjtemény tárolására szolgáló padláson egész világítás-sor nem működött. Ezek rendbetétele már nagyon időszerű volt a gyűjteményi anyag védelme érdekében. Szintén sikerült a Petőfi u. 41. szám alatti Iskolamesteri Lakás beszakadt tetőzetének javítása, ami már az ott kiállított gyűjteményi anyag épségét veszélyeztette az egyre erősebb beázás, nedvesedés miatt.

VIII. Pénzügyi adatok

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel, annak rovatolása alapján)

Bevételek	
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	21.135.000,- Ft
Működési bevételek	3.439.000,- Ft
- ebből jegybevétel	72.000,- Ft
- kiadvány értékesítése	33.000,- Ft
- nyári múzeumi tábor	168.000,- Ft
- egyéb bevétel (terembérlet)	82.000,- Ft
Kiadások	
Személyi juttatások	12.968.000,- Ft
Munkaadót terhelő járulékok	3.366.000,- Ft
Dologi kiadások	7.819.000,- Ft
- ebből működési kiadások	5.710.000,- Ft
- szakmai-dologi kiadások	2.109.000,- Ft

= ebből könyv- és folyóirat beszerzés	42.000,- Ft
= kiállítási és közművelődési célokra	1.904.000,- Ft
= egyéb szakmai anyagokra	163.000,- Ft

Békés, 2013. május 15.

.....

Sápiné Turcsányi Ildikó
múzeumigazgató